

Posudek disertační práce

Studijní program:	PREVENTIVNÍ MEDICÍNA A EPIDEMIOLOGIE
Student/ka:	MUDr. Veronika Dvořáková
Název disertační práce:	Studium přirozeného průběhu vybraných mitochondriálních onemocnění
Školitel (jméno, adresa):	prof. MUDr. Tomáš Honzík, Ph.D., Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu VFN v Praze, Ke Karlovu 455/2, 128 08 Praha 2
Oponent (jméno, adresa):	doc. MUDr. Pavlína Danhofer, Ph.D., Klinika dětské neurologie LF MU a FN Brno, Černopolní 9, 613 00 Brno
Hodnocení laskavě proveďte slovním komentářem a dále písmenem X do odpovídající šedé buňky.	

1. Forma disertační práce		
a) samostatná práce zpracovaná		X
b) tematicky uspořádaný soubor uveřejněných prací s komentářem a diskuzí		
Jsou-li v souboru uveřejněných prací dle písm. b) práce, jichž je doktorand spoluautorem, je vymezen podíl doktoranda a je doložen prohlášením spoluautorů o jeho přínosu k jednotlivým pracím?	Ano	X
	Ne	

2. Aktuálnost tématu disertační práce			
X	Práce je velmi aktuální		... aktuální
			... není aktuální
Zdůvodnění a komentář:			
Tématem disertační práce jsou především mitochondriální poruchy a jejich přirozený průběh. Jedná se o vzácná onemocnění s velmi těžkým průběhem a závažnou prognózou. Vzhledem k prevalenci těchto onemocnění je velmi komplikované pacienty hodnotit na větších souborech. V práci je studováno 50 pacientů s diagnózou MELAS, což je unikátní soubor poskytující velké množství důležitých dat. Velmi pozitivně hodnotím i zaměření studentky na psychiatrické projevy tohoto onemocnění, které jsou často poddiagnostikovány. Velkým přínosem je i sledování hyperamonémie u nevídaného počtu 48 pacientů s deficitem TMEM70 s terapeutickými následky. V další části je velmi přehledně a ilustrativně zpracována problematika mezinárodních registrů při posuzování přirozeného průběhu vzácných onemocnění, což je analogicky velmi důležité téma. Tato spolupráce umožnila získat registr 452 pacientů s organickou acidurií a 343 pacientů s poruchou cyklu močovininy. Vzácná onemocnění jsou v dětském lékařství a zásadně i v dětské neurologii velkým tématem s rozvojem genové terapie a implementace principů precizní, individualizované medicíny. Proto tuto práci hodnotím z hlediska získání cenných dat jako velmi aktuální.			

3. Cíle a hypotézy disertace – definice, adekvátnost, náročnost					
☒	Vynikající	☐	Průměrná kvalita	☐	Podprůměrná kvalita
Zdůvodnění a komentář:					
Jedná se především o retrospektivní hodnocení velkých souborů pacientů se vzácnými onemocněními. Cíle jsou rozděleny na A-C s jednotlivými podíly, jsou jasně a přehledně definovány, práce je strukturovaná a přiměřeně náročná.					

4. Metody využité v disertaci - jejich volba, adekvátnost, náročnost					
☒	Adekvátní, náročné	☐	Hraniční, méně náročné	☐	Neadekvátní
Zdůvodnění a komentář:					
Metodika práce je určitě adekvátní k hodnoceným cílům, statistické metody jsou použity přiléhavě.					

5. Postup řešení problému a výsledky disertace									
☒	vynikající	☐	nadprůměrné	☐	průměrné	☐	podprůměrné	☐	slabé
Zdůvodnění a komentář:									
Cíl a výsledky A – problematika MELAS – velmi ilustrativně a přehledně graficky znázorněny výsledky, především výskytu jednotlivých symptomů MELAS. Pozitivně hodnotím i zpracování časové osy průběhu onemocnění v rámci kazuistického pozorování. Jedná se o klinická data od manifestace onemocnění v 5 letech do dospělosti. Důležitá epidemiologická data přináší i křivka přežití pacientů s MELAS. Hodnocení psychiatrických symptomů MELAS je velkým přínosem a rozšiřuje diskuzi o tomto onemocnění o nové podněty.									
Cíl a výsledky B – problematika TMEM70 – velmi přehledné výsledky a pozitivně hodnotím i praktický výstup návrhu terapeutických postupů řešení metabolické krize u těchto pacientů. Zajímavé je doplnění o kazuistiku pacientky s poruchou funkce ATP syntázy s netypickou hyperamonemií.									
Cíl a výsledky C – mezinárodní registry vzácných onemocnění – velmi přehledně vysvětlen jejich význam a uvedení do praxe s hodnocením velkých kohort pacientů.									
Konkrétní přínos doktoranda / doktorandky:									
Cíl A – přínos doktorandky je potvrzen třemi publikačními výstupy, u dvou se jedná o výstup prvoautorský.									
Cíl B- přínos doktorandky je potvrzen dvěma publikačními výstupy, u jednoho se jedná o výstup prvoautorský.									
Cíl C- přínos doktorandky je potvrzen jedním mezinárodním publikačním výstupem, doktorandka se aktivně účastnila vedení registru a zadávání pacientů v rámci ČR.									

6. Hlavní výsledky, nové poznatky, přínosy a jejich původnost – výsledky jsou:							
☒	původní	☐	převážně původní	☐	zčásti původní	☐	nejsou původní
Zdůvodnění a komentář (přehled hlavních výsledků):							
Hlavní výsledky jsou velmi dobře definovány a přináší nové poznatky o onemocnění MELAS, jeho průběhu a psychiatrických komorbiditách, doktorandka upozorňuje na závažnost metabolických krizí u pacientů s TMEM70 a přináší návrh terapeutického managementu těchto krizí. Díky nadnárodní spolupráci je vytvořen velký registr pacientů s organickými aciduriemi a poruchou cyklu močoviny. Tato data umožňují připravit doporučené postupy stran dalšího sledování a terapie těchto pacientů.							

7. Uplatnitelnost výsledků disertační práce pro rozvoj oboru Preventivní medicína a epidemiologie, případně příbuzných oborů									
☒	vynikající	☐	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář:									
Národní a nadnárodní registry vzácných onemocnění jsou pro jejich diagnostiku a léčbu nezbytné. Jejich tvorba vyžaduje značné úsilí a metodické vedení. Doktorandka přináší data z registrů již aplikované v klinické praxi, což je z hlediska dalšího rozvoje metodiky tvorby a vedení registrů velmi důležité.									

8. Splnění cílů disertační práce									
☒	Vynikající	☐	Nadprůměrné	☐	Průměrné	☐	Podprůměrné	☐	Nesplněno
Zdůvodnění a komentář:									
Cíle práce byly splněny řádně.									

9. Publikování výsledků disertační práce - výsledky publikovány							
☒	byly	☐	byly částečně	☐	nebyly	☐	Nelze zjistit
Zdůvodnění a komentář:							
Doktorandka uvádí šest publikačních výstupů, které vznikly v souvislosti s disertační prací, z toho tři prvoautorské. Jeden z nich v zahraničním impaktovaném časopise s IF 3,796 Q2, druhý v knize a třetí bez uvedeného IF. Dále jsou uvedeny další tři publikační výstupy doktorandky bez vztahu k disertační práci. Její publikační aktivitu hodnotím jako dobrou, kriticky hodnotím jen stáří publikačních výstupů, všechny jsou v letech 2012-2016, nové výstupy doktorandka nemá. Předpokládám, že zde bude souvislost s nástupem na rodičovskou dovolenou. I tak věřím, že publikační aktivita doktorandky se opět obnoví.							

10. Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň:									
☒	vynikající	☐	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář:									
Práce je velmi hezky napsaná, na kvalitní lingvistické a stylistické úrovni, jen minimální počet překlepů.									

11. Celkové hodnocení disertační práce									
Tvůrčí schopnosti v dané oblasti výzkumu student/ka:		Prokázal/a	☒	Neprokázal/a	☐				
Požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru práce:				splňuje	☒				
				nesplňuje	☐				
Disertační práce požadavky uvedené v § 47 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách:				splňuje	☒				
				nesplňuje	☐				
Celková úroveň disertační práce je:									
☒	vynikající	☐	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář:									
Jedná se o velmi pěkně koncipovanou práci zabývající se aktuální tematikou. Její přínos pro další diagnostiku a management uvedených vzácných onemocnění hodnotím jako pozitivní. Doktorandka ukázala strukturované a kritické vědecké myšlení, práce je velmi logicky a dobře koncipována.									

12. Vyjádření k výsledku kontroly originality práce	
Práce je originální. Citace jsou uvedeny správně s respektováním citačních pravidel.	

13. Disertační práci k obhajobě	doporučuji	☒	nedoporučuji	☐

14. Otázky k obhajobě
1) Doktorandka udává častý výskyt migrény před klinickou manifestací stroke-like epizod u MELAS. Lze si tuto časovou následnost nějak vysvětlit? V práci je uvedeno, že toto pozorování umožní zahájit časné terapeutické intervence se zabráněním progresu nemoci, jak konkrétně? 2) Psychiatrické komorbidity u MELAS jsou dle výsledků relativně časté a mohou významně snižovat kvalitu života pacientů s MELAS. Jaké postupy doktorandka navrhuje v jejich diagnostice a v které fázi onemocnění je uplatnit? 3) Nadnárodní registry jsou v problematice vzácných onemocnění velmi cenné, umožní získat větší počet pacientů, což je vzhledem k prevalenci onemocnění velmi náročné. Jaké komplikace a překážky vnímá doktorandka jako zásadní v tvorbě a vedení těchto registrů?

Datum: 30.10.2024

Jméno a podpis oponenta:

